

امریکا بیرلشمیش شیتاتلارین والت دیسنی کومپانی سینین سفیدبرفی سی یوخسا آذربایجان خالق ناغیلاریندان ناراختین؟

سون زمانلاردا قارداشیم قیزی بیر اوشاق فیلمی(کارتون) سیر اندرک فیلمین سسی و بعضا" گورنتوسو دیقیمی چکیردی. فیلمه آرتیق دیقت انتدیم زمان ایلر اؤنجه ائشیتدیگیم آذربایجان خالق ناغیلی «ناراختین» عاغلیما گلیردی.

فیلم امریکا بیرلشمیش شیتاتلارین "والت دیسنی" کومپانی سی حاضیر لایان «سفید برفی» ایدی. همن «سفید برفی» کتابین آماغا و « ناراختین » ناغیلی ایله قیاسلاندریب و اینجه لمه یه قرار وئردیم.

ایندی اینجه لهمه سونوجو، اوخوجولارین اؤز یارغی لارینا بوراخماق اؤچون هر ایکی حیکایه ایله وئریلیر.

توتوشدورما:

هر ایکی ناغیلی اوخودوقدا عینی داستان اولدوغو اورتایا چیخیر اما بیر نئچه فرقه و اردیر. قنیده آلینمیش آن اساس فرقلر بونلاردان عبارتدیر:

۱- ناراختین ناغیلیندا بیرینجی رول یانی «نارا» اؤچ دؤنم کئچیریر و تمل اولاراق ناغیلی اؤچ بؤلومه بوله بیلهریک.

- بیرینجی بؤلوم: نارانی آتاسی آز دیریر. نارا یئددی قارداشلارا راستلاشیر و یئددی قارداشلارین ائوینده ماجرالار کئچیریر.

- ایکینجی بؤلوم: نارا تابوتلا شاهین سارایی نا چاتماغی و سارای جریاناتی.

- اؤچونجو بؤلوم: نارانین سارای دان ائشیکه سالینماغی و چای کناریندا ساکین اولماغی.

آما «سفید برفی» ناغیلین بیر بؤلومه بوله بیلهریک و اودا «نارا خاتینین» بیرینجی حیصه سی دیر.

۲- ناراختین دا ننهلیک اوممی دیر اما سفیدبرفی ده ننهلیک ملکه دیر.

«ننه لیک» آذربایجان ناغیلاریندا و «ملکه» باتی ناغیلاریندا و باتی حکومتلرینده چوخلو گورونمک ده دیر. اورادان کی ننهلیک باتی

توپولملاریندا منفی رول تانینمیر (ان آزی ظاهرده)، سفید برفی ناغیلیندا موسستیید ملکه صیفتی، ننهلیک رولونا آرتیریلیر. اما آذربایجان

ناغیلاریندا ننهلیکین منفی رولو واردیر.

۳- نارا خاتین دا، ننهلیک الیه زهیره یاتیریلیمیش آلمالاری یئددی قارداشلار ائوینه نارانین آتاسی گؤتورور اما سفید برفی ده ننهلیک

آپاریر.

۴- داها فرقلردن سفیدبرفی ناغیلیندا ننهلیگین گؤزگو (آینا) ایله دانیشماغی و یئددی قارداشلارین گوده آدام (کوتوله) اولمالاری دیر. بونلار

ناراختین ناغیلیندا گورونمور.

۵- سفید برفی ده قیز شاهزاده ایله ائولنیر اما نارادا شاه ایله ائولنیر. ائولندیکدن سونرا سفید برفی ده حیکایه تمام اولور اما نارادا، قیز

باشقا بیر قضاialار کئچیریر.

سونوج:

ناراختین ناغیلی آذر شهر (توفارقان) فولکلوریندان ثبت اولونموشدور. آذربایجانین دیگر بؤلگه لرینده ناغیلین باشقا واریانتلاری و سفید

برفی ایله فرقلرین آز یا چوخ اولماق ایتمالی دا مؤمکوندور نئجه کی بو ناغیل دان باشقا بیر واریانتی "صمد ایله بهروز" توپلامیشلار و

آذربایجان ناغیلاری کیتابیندا نشر اندیلیدیر. (بیر باخیمدان دا بو واریانت سفید برفی ناغیلینا یاخیندیر. بحثین سونوندا بو واریانتی دا

وئرمیشیک) هر حالدا «سفیدبرفی» و «ناراختین» دا اولان فرقلر «بیر ناغیلان ایکی واریانت» سؤزونه انگل اولماز و کسینلیکله سفید

برفی نارا خاتینین قیسادیلیمیشی سؤزو سویله نه بیلهر.

آما ناغیلار:

ناغیلی گتیرمهدن اؤنجه «ناراختین» ناغیلینا راستلادیغیم یئردن و راوی دن قیسا معلومات:

ایلر اؤنجه توفارقان فولکلورو اؤز رینده چالیشارکن "توفارقان فولکلورو" کیتابی نین حاضیر لاماغیندا نارا ناغیلینا راستلادیم.

عاشق عاباس توفارقانلی، نظام الدین محمد توفارقانلی و علی نقی واعظ توفارقانلی کیمی اؤنجیلرین یوردو اولان آذر شهر (توفارقان)

تبریزین گونئی باتیسیندا و ۵۴ کیلومتر لگینده یئرلشن شهر دیر.

ناراخاتین ناغیلین آقربادان داییم خانیمی فاطیمه خانیم قصابپور ، سوادسیز ، ۵۵ یاشلی سویله میش و دئییردی:

« بو ناغیلی اوشاق ایکن سوادسیز آنامدان انشیمیشم»

“ناراخاتین ناغیلی(Nara Xatin)”

بیری وار ایدی، بیری یوخ ایدی، تانری نین کرمی چوخ – چوخ ایدی. بیر بیئی بیتمه "ناراخاتین" ادلی بیر قیز، آتاسی و ننه لیگی ایله یاشاییردی.

ننه لیک ناراخاتینین گوزللیگینه گجیک اندیب هر گون ناراخاتینی اینجیدردی.

گونلرین بیر گونو ننه لیک گجیک دن کیشی سین زور لاییر؛

- "قیزین نارانی گزمک ادینا گوتور، بیر یولدا آز دیریب ایتیر و اوزون تکینه ائوه قاییت!"

اولده کیشی بو ایشه راضی اولمادی. اما ننه لیک او قدر کیشی نین قولاغینا اوخودو، کیشی راضی له شیب، قبول ائتدی.

آنجاق بیر گون کیشی قیزینی گوتوروب بیر یولدا آز دیریب اوزو تکینه ائوه قاییتدی.

بنچارا، آتاسین ایتیردی که اوزونو یالقیز بیلیم ایتدیگی یولون قیراغیندا دیزلهرین قوجا قلابیب آغلاماغا باشلادی.

قصادان اینسان دیلی بیلن بیر پیشیک اوردان کنچیردی. آغلار قیزا راستلاشیر، پیشیک نارانین یانینا گندیب، آغلاماغین سببین سوروشور.

ناراخاتین باشی نین قضا یاسین پیشیکه شرح ائتدی.

پیشیک قیزین شرح حالین انشیدیب اورگی یاندی. نارانی دیله توتماغا باشلادی.

پیشیک نارایا دندی:

- آی قیز نیگران قالما، من سنی ینددی قارداشلار ائوینه گوتوره رم. اونلار شهرین موتمیدلری و چوخ یاخشی اینسانلاردیلار و حتما سنه کومک اندرلر.

پیشیک ینددی قارداشلار ائوینه ساری و نارادا پیشیگین آردینجا یولا دوشدولر.

پیشیک نارانی ینددی قارداشلار ائوینه چاتیریب اوزو گنتدی.

نارا، قاپینی چالادی.

ینددی قارداشلارین ان کیچگی قاپی یا گلدی.

ناراخاتین باشی نین قضا یاسین قاپی یا گلن اوغلانا دئییب اوغلان دان کومک ایسته دی.

اوغلان قیزین سوزلرین انشیدیب اورگی یاندی و نارانی دیگر قارداشلاری یانینا گوتوردو.

قیز ایچری ده یاشاییشی جریانی ینددی قارداشلارا دانیشدی.

ینددی قارداشلار هر بیری نارایا اورگی یاندی و هر ینددی سی ده قیزدان خوشلاری گلدی. هر ه سی نارایا ائولنمک ایسته دیلر.

ینددی قارداشلار بیر – بیری ایله داوالاری چیخب بیر-بیرلری ایله سوزلشدیلر.

قارداشلارین هنج بیری اوز ایسته دیگیندن واز کنجه دی. آخیره چاره کسلیب کیچیک قارداش اؤنری ایله، نارایا اولنلار باجی اولدو.

بنله سینه ناراخاتین ینددی قارداشلارین ائوینده قالیب و ینددی قارداشلارا باجیلیق ائتدی.

نچه ایلدن سونرا ناراخاتین، ننه لیگی انشیتدی کی؛ نارایا، ینددی قارداشلارین باجیسی اولوب.

نارانین ننه لیکی یینه ده گجیگیندن بو ایشه دوزه بیلمه دی گلیب کیشی سینه دندی:

- آی کیشی یا نارانی اولدور یا دا منی بوشا.

نارانین آتاسی بو ایشه راضی اولمادی.

اما نارانین ننه لیگی او قدر ایصرار ائتدی کی عاقیبت کیشی راضیله شدی.

ننه لیک کیشی سینی راضی لشدیریب، نارانی اولدورمک اؤچون زهیره یاتیردیگی آلمالاردان نارانین آتاسینا وئریب اونو نارانین یا هامان

ینددی قارداشلارین ائوینه ساری یولاندیردی.

کیشی آلمالاری گوتوروب یولا دوشدو.

کیشی، ینددی قارداشلارین انوین تاپیب، قاپینی چالادی. نارایا قاپی یا گلدی. آتا، نارادان عوزور ایسته ییب، پنشمانلیغینی بیلدیردی.

ناراختین آتاسی اونو ایتیردیگینی باغیشلایب ایچری آپاردی.
 ناراختین آتاسی ائوده زهیره یاتیریلیمیش آلمالاردان نارایا وئریب اونو یئمگه چاغیردی.
 ناراختین زهیرلی آلمالاردان یئمک هامان یئره دوشدو. کیشی ده ائودن چیخیب قاجدی.
 آخشام چاغی، یئددی قارداشلار ایشدن ائوه قایداندا ناراختینی اولموش بیلیب، اونو صاندیقا قویوب، چایا تاپشیردیلار.
 شاهین سارای بندان کنچن چای، نارا اولدوغو صاندیقی سارایا آپاردی.
 سارایدا شاهین نوکرلری راستلاشان صاندیغی سودان آلیب آغزینی آچاندا گوزل بیر قیزا راستلاشدیلار.
 سارای خدمطری نارانی دیری بیلیب تنز صاندیغدان چبخاردیلار.
 خبر پادشاه چاتدی. پادشاه امری ائتدی:

- نارا تداوی اولونسون.

شاهین اوزل حکیمی نارانی تداوی آلتینا آلدی. نئچه گوندن سونرا نارا ساغالدی.
 نارا ساغالاندان سونرا پادشاه نارا ایله ائولندی. چوخ زامان کئچمهدی نارا بویلو اولدو.
 دوققوز آی، دوققوز گون، دوققوز ساعات نارانین بویلولوغوندا کئچدی. نارانین بیر اوغلو اولدو.
 شاهین امر ایله سارای دا نئچه گون شنلیک ائتدیلر.
 او تایدان نارا خاتینین ننهلیگی ائشیتدی، نارا اولمه ییب هنج بلکه ده شاه ایله ائولنیبدیر.
 ننهلیک یئنه ده گیجیکیندن بیر فنل قوشوب، کیشی سینی گوتوروب شاهین سارایینا گلدیلر.
 پادشاه و ناراختین، کیشی و آروادین پیس لیکلریندن واز کئچیب باغیشلا دیلار.
 نارانین امری ایله آتاسین و ننهلیگین یاخشی جاسینا قارشیلاییب اونلارا قوناقلیق وئردیلر.
 آما گنج چاغی یوخو واختی، ذاتی پیس ننه لیک یاواشجا ناراختینین اوغنونون باشین کسب بیچاقی ناراختینین جیبینه قویدو.
 صاباح پادشاه ایشدن خبردار اولدو؛ امر وئردی:
 -هامی تفتیش اولسون.

سارایین گوزتچیلری هامینی تفتیش اندیب عاقیبت بیچاقی نارانین جیبیندن چبخاریب نارا خاتینی قاتیل بیلدیلر.
 شاه امر ائتدی:

-ناراختینین گوزلرینی کاساسیندان چبخاریب، باشی کسبیمیش اوشاغی دا قوجاغینا قویون سارایدا انشیکه سالین.
 سارای گوزتچیلری پادشاهین امرین یئرینه یئتیردیلر.

ناراختین باش گوتوروب چوللره دوشدو. چوللرده آوارا سرگردان یورغونلوقدان بیر آرخین قیراغیندا اوتورور. ناراختین سوپکندیگی آغاج
 باشیندا، ایکی گویرچین اوتورموشدور. گویرچینلرین بیری او بیرسی گویرچینه دئدی:

-کاشکه بو قیز بیزیم دیلمیزی بیله ایدی، بیز اوچاندان سونرا قانادیمیزدان دوشن للگی گوزونه سورتوب، گوزلرین یئرینه قویوب بیرده
 اوشاغین کسبیمیش باشینی دا یاپیشدیرا ایدی.

نارا خاتین سوزلری ائشیدیب، گویرچینلر اوچان زامان تنز دوشن لهلگی گوتوردو.

نارا لهلک ایله اوز گوزلرین یئرینه قویوب، سونرا اوشاغینی نین کسبیمیش باشینی یاپیشدیردی.

ناراختین هامان یئرده آرخ کناریندا بیر ائو تکیب اوغلو ایله اوردا قالدیلار.

نئچه ایل کئچدی. بیر گون قصادان پادشاهین یولو نارانین ائو نین یانیندا دوشدو. پادشاه بیر گول بنجرن اوغلانا راست گلدی.
 پادشاه دایانیب نارانین ائو نین باغچاسینا و گوللرینه باخیردی.

نارانین اوغلو شاهین گوللردن خوشو گلدیگینی حیس اندیب پادشاه دئدی:

"قیبله عالم اگر سئویرسه گوللردن دره بیلر."

پادشاه جاوابیندا دئدی:

- "ننجه گولودن ده ریم، سن گوللری بئجرمک اوچون نه قدر زحمت چکدیگینی دوشونورم ."

او غلان کئچمیش جریانلاری آناسیندان انشیدیمیشدی شاها دندی:

-بس ننجه بیر آنا ائلیه بیله ر اؤز او غلونون باشینی کسین.

بو سؤز ایله شاه او غلون و آروادین تانییب و اؤز خطاسین باشا دوشوب پئشمانلیغینی بیلدیردی.نارا و اوغلو پادشاهی عفو ائتدیلر.

شاه اوغلون «ولیعهد» و نارانی «ملکه» ائتدی و ناراخاتین آتاسی ایله ننه لیگین اولدوردو.

"سفید برفی" ناغیلی

"ترجمه نسخه‌سی- امین آذر نشری - تبریز ۱۳۸۵- یاشار مشیرفر"

سفید برفی (Snow White)

یکی بود یکی نبود.سالها قبل دختری زیبا با نامداری اش زندگی می کرد.نام این دختر زیبا سفید برفی بود. نامداری اش یعنی ملکه همیشه به زیبایی او حسادت می کرد.او هر روز جلوی آینه جادویی اش می ایستاد و از او می پرسید چه کسی از همه زیباتر است؟ و آینه می گفت شما زیباترین زن دنیا هستید.تا اینکه یک روز آینه گفت:من یک دختر می شناسم که از شما هم زیباتر است و گفت که او سفید برفی است.در همین حین سفید برفی در حیاط بود و داشت برای خودش کار می کرد و آواز می خواند.

شاهزاده جوانی که از آن اطراف می گذشت ، صدای او را شنید و وارد قصر شد. سفید برفی تا او را دید دوید و در بالکن خود را پنهان کرد.در این حین ملکه داشت آنها را نگاه می کرد. او به جلاّد خود دستور داد تا سفید برفی را به بهانه گل چیدن به جنگل ببرد و او را بکشد.جلاّد اول قبول نکرد ولی ملکه گفت اگر اینکار را نکند،خود جلاّد را خواهد کشت و جلاّد نیز به اجبار قبول کرد.او سفید برفی را به جنگل برد اما وقتی خواست او را بکشد دلش تاب نیاورد و گریه کنان به سفید برفی گفت که تو باید فرار کنی چون ملکه به تو حسادت می کند و به من دستور داده است تا تو را بکشم. سفید برفی نیز فوراً داخل جنگل فرار کرد و در داخل جنگل موجودات عجیبی می خواستند سفید برفی را شکار کنند. سفید برفی که خیلی خسته شده بود روی زمین افتاد و شروع کرد به گریه کردن . پس از مدتی حیوانات جنگل دور او جمع شدند . سفید برفی از آنها خواست تا کمکش کنند . حیوانات سفید برفی را به یک کلبه ی کوچک در داخل جنگل بردند. سفید برفی در را زد و گفت اجازه می دهید داخل شوم ؟ و بعد به آرامی داخل کلبه شد. داخل کلبه هفت صندلی و تخت خواب کوچک بود. او با خود گفت شاید هفت بچه کوچولو اینجا زندگی می کنند. خانه خیلی کثیف بود او به کمک حیوانات شروع کرد به تمیز کردن خانه.در همان نزدیکی در یک معدن الماس هفت کوتوله مشغول کار بودند و آنها صاحبان آن خانه بودند.وقتی که کار کوتوله ها تمام شد،همگی یعنی دکتر اخمو شنگول خجالتی ،خنگول،خواب آلو، و عطسه به طرف خانه آمدند . وقتی که به خانه رسیدند دیدند که چراغ خانه روشن است. آنها آرام وارد خانه شدند و دیدند یک نفر در تختشان خوابیده است آنها ابتدا خواستند که او را بکشند ولی تا خواستند او را بکشند ، دیدند که او یک دختر است نه یک غول بدجنس . سفید برفی در همان حین بیدار شد و ماجرا را برای آنها تعریف کرد و به آنها التماس کرد که او را بیرون نکنند او هم در عوض برایشان غذا می پزد و خانه را تمیز می کند.

سپس سفید برفی به آشپزخانه رفت تا شام را آماده کند و به کوتوله ها گفت که تا شام حاضر شود آنها دست و صورتشان را بشویند.در آنطرف جنگل یعنی در قصر،ملکه دوباره از آینه پرسید چه کسی زیباترین زن دنیاست ؟ آینه گفت:سفید برفی.بعد به ملکه گفت که سفید برفی زنده است و جایش را نیز نشان داد.

ملکه عصبانی شد و به زیر زمین رفت و معجونی درست کرد و آن را خورد و به یک جادوگر پیر تبدیل شد.سپس یک سیب را لمس کرد و با خود گفت که اگر سفید برفی از این سیب بخورد به خواب خواهد رفت و فقط وقتی از خواب بیدار می شود که کسی او را ببوسد.

صبح روز بعد کوتوله ها برای کار به معدن رفتند و هنگام رفتن به سفید برفی گفتند:مواظب ملکه باشد و با غریبه ها حرف نزن.بعد از رفتن کوتوله ها،ملکه به طرف کلبه رفت و از سفید برفی پرسید:عزیزم تنهایی ؟ و سپس از سفید برفی خواست که او را داخل خانه ببرد چون او خسته است. سفید برفی هم جادوگر را داخل خانه برد.جادوگر به او سیب را تعارف کرد . در همین موقع چند تا از پرنده ها جادوگر را شناختند و شروع کردند به نوک زدن او و حیوانات رفتند تا کوتوله ها را خبر کنند.ولی تا رسیدن کوتوله ها،سفید برفی از آن

سبب خورده بود و بیهوش روی زمین افتاده بود. در همان لحظه با رعد و برق آسمان ، طوفان شدیدی به پا شد. ملکه ترسید و فرار کرد ولی کوتوله ها همان لحظه سر رسیدند.

اخمو فریاد زد: او را بگیرید و بعد جادوگر را تا بالای کوه بزرگی تعقیب کردند . جادوگر خواست یک سنگ بزرگ را روی آنها بیاندازد ولی ناگهان با رعد و برق شدیدی سنگ زیر پای ملکه شکست و او به ته دره سقوط کرد. کوتوله ها گریه کنان سفید برفی را داخل تابوت گذاشتند و هر روز به او سر می زدند و سر تابوت گریه می کردند. تا اینکه پس از مدتی ، یک روز شاهزاده جوان از آنجا می گذشت که آنها را دید و به سمتشان رفت و وقتی سفید برفی را در تابوت دید، شروع کرد به گریه کردن و او را بوسید. ناگهان سفید برفی بیدار شد و کوتوله ها خوشحال شدند. بعد از آن شاهزاده و سفید برفی با هم عروسی کردند و همراه شاهزاده به سوی قصرشان رفتند.

نارا خاتین ناغیلندان باشقا بیر واریات

بو واریاتی "صمد ایله بهروز" توپلامیشلار. بو ناغیل "آذربایجان ناغیلاری" کیتابیندان وئرلییر.

نارخاتین

«بیر دانا ننه وار ایدی بیر دانا قیز. قیزین آدی نارخاتین ایدی. ننه ده بیر دانا دئوه عاشیق اولوب گنیریب سالمیشدی بیر دانا اوتاغا. بیر گون آچار قالمیشدی یئرده. قیز گنر اوتاغی آچار گورسون نمنه وار. آچار گورر بیر دانا دئوه دی. آچار لاری گنیرر قویار یئرینه. آخشام ننه سی گلر گنر دئوه گورسون.

دئوه دبیر: نه سن گوزل نه من گوزل، ایلاسه کی آقا دئوه گوزل

دئوه دبیر: نه سن گوزل نه من گوزل، ایلاسه کی آقا دئوه گوزل

دبیر: سن نارا خاتینی هاردا گوردون ؟

دبیر: گلمیشدی بورایا.

آرواد چیخاردار قیزی اوتورر انشیکه قیزدا گنر، گورر آخشام اولدو، بیر قاپی آچیق دی، گنر اورا . گنر دولانار هر یانی. گورر هچ کس یوخدو. آدام زاد دا یوخدو. اوتورموشدو گورر یئددی دانا اوغلان گلدی. دئمه یئددی قارداش ایمیشلار. دبیرلر: قیز سن بورادا نیلیرسن؟ دبیر: بوجور، ننه م دئوه عاشیق اولموشدو، دئوه منی گوروب، ننه م منی اوتوروب انشیکه. دا بیر یانیم یوخدو، گلمیشم بورایا من ده . دبیرلر: لاپ یاخشی سن ده بیزیم باجمیز.

بویول اوغلانلار گونوز گنیردیلر ایشه، آخشام باجیلار ایلا یئیردیلر ایچیردیلر.

یئنه بیر گون آرواد گنر دئوه یانینا. دبیر: نه سن گوزل نه من گوزل ، ایلاسه کی آقا دئوه گوزل!

دئوه دبیر: نه سن گوزل نه من گوزل، ایلاسه کی نر خاتین گوزل.

دبیر: وای کوپک اوغلو نارانی انشیکه اوتوردوم ده ال چکمدین ؟

ایندی گندیب یئددی قارداشلارا باجی اولوب.

آرواد، بویول دئوه یانیندان چیخار گلر (نارا خاتیندا ساققیزی چوخ سنورمیش) بیر آز ساققیز آلا، گنیرر زهر بونا وورار. گلر، بویول ناراخاتین اولان یئری تاپار ، بندی قارداشلارین یئرین.

قاپی دویولر. قیز گنر قاپی یا گورر ننه سی دی. ننه سی هر نه انلر کی، آچ قاپینی آچماز. بو یول ننه سی ساققیزی قاپینین آلتیندان سالار. دبیر: ساققیز آلمیشدیم سنه. گوتور آپار چئینه .

بو یول گوتورر ساققیزی ، گلر حووض باشینا ساققیزی چئینر اوردا. ساققیزدا آخی زهرلی ایدی. بو، بویول ، بیخیلار اورادا، حووض باشیندا قالار. آخشام قارداشلار گلر قاپی دویر گورر کی آچان اولمادی، دبیر- بیرینه دبیرلر کی، بودا بیزه باجی اولمادی، ائو انشیکه ییزی ده گوتوردو آپاردی .

دووردان دوشرلر گلرلر گوررلر باجیلاری حووض باشیندا یاتیدی. دبیرلر گوررلر بو اولوب دا. زهر وئرلیر. حکیمه زادا آپارارلار. حکیم دبیر: دا، علاجی اولماز. بونا زهر وئرلیر.

بو یول، بونلار گلر. حیفلری گلر کی باجمیزی نجه قویلو یاق؟ دبیر خورجون گنیرلر. دبیر تایننا قیزیل دولدورارلار. دبیر تایننادا بو قیزی قویارلار. سالارلار آتین اوستونه گوتوررلر چوله ، هر کیم علاج انلیله بیلسه ، بو قیز بودا پول !

پادشاه چیخمشدی شیکارا، گورر بیر آت ، دبیر خورجین قیزیل ، دبیر ده قیز. گوتورر پادشاه بونو آپارار . مین گویولدن دبیر گویوله اولویه وورولار. حکیملر دبیر: یئددی حووض سوت وئر دولدورسونلار.

بونو، بویول، باسارلار دبیر حووضا، دبیر آز قالار، اورادان او بیری حووضا. آخیرداکی حووضدا گورر بو دبیر آز آیلیر، دوزه لیر. نار خاتین دبیرلر. پادشاه بونو آلا. دبیر ایلدن سونرا دبیر جوت اوغلو اولار. اوشاقلار دبیر آز بویوموشدو، گونده گنردیلر پادشاهها سلاما.

یئنه ده دبیر گون نارخاتینین ننه سی گنر دئوه یانینا. دبیر: نه سن گوزل نه من گوزل، ایلاسه کی آقا دئوه گوزل!

دئوه دبیر: نه سن گوزل نه من گوزل، ایلاسه کی نار خاتین گوزل.

دبیر: وای؛ سن نارانی اولدوردون ده ال چکمدین؟

دبیر: اولمه ییب، ایندی پادشاهین آروادی دی. دبیر جوت ده اوغلو وار. بو ننه بو یول دورار گلر آز گلر چوخ گلر. گلر بو پادشاهین ائوین تاپار. دبیر کی من، نار خاتینین ننیسی یم .

بیر گون قالار: قیز دبیر پادشاه: من ننه مدن قورخورام. ساخلاما یین بورادا. پادشاه دبیر: قیز ننه ن دی، دا اینه ییندن قورخورسان؟

گنجه، بو یول یاتمیشدیلر. قیزین ننه سی دورار، اوشاقلارین ایکسینین ده باشین کسر. پیچاگی دا گنیرر قویار نارخاتینین جیبینه. سحر اولار گورر کی، بو اوشاقلار پادشاهها سلاما گنمندی. پادشاه آدام گوندر کی اوشاقلار گلمه ییب. گلرلر گوررلر اوشاقلارین باشین

کسیلر دا، نارخاتین دا بیلمز کی پیچاقی قویوبلار جیبینه بو یول نارخاتینین ننه سی دییر کی هامینین جیبین آختارین، هر کیمین جیبیندن قانلی پیچاق چیخسا، بیلین او کسییدی.
هامینین جیبین آختارار لار. هنجکسدن چیخماز. بو یول دییر کی آخی نارخاتینین دا جیبین آختارین.
دییرلر: ننه ننه ده بالاسینین باشین کسر؟
پادشاه دییر: آختارین.

آختارار لار بونون جیبیندن چیخار قانلی پیچاق. ننه لری نین جیبیندن. پادشاه دا اوزونون ده گوزلرین چیخار دییرار. اوشاقلاریندا اولوسون وئر بونون قوجاغینا. شهریندن اخراج ائیلر. دییر: گوتور، گنتت بوردان.
بو گندر مجیده، یئر تاپاماز. مجیده آغلار- آغلار، بیخارلر اورگی پیس اولار. یوخودا گورر بیر نفر گلر بونا دییر: ننه آغلیرسان؟ دییر: دا، ننه آغلا یا ایام؟ بو جور دا اوشاغیمین باشین کسیلر پادشاه دا اوزومون گوزلریمی چیخار دیب، گلیب قالمیشام بورادا.
یوخودا گورن آدم الین چکر بونون گوزلرینه، اوشاقلارین دا باشینا بیر اوغوج دا تورپاق توکر اتگینه. دییر: دور آیاغا هنج زادین دگیل.
بو یول یوخودان آیبیلار گورر لر اوشاقلار مجیدین ایوانیندا ایوان - بویانا قاجیر لار. اوزونون ده گوزلری دوزلیب. باخار گورر اتگینه کی تورپاق دا اولوب جواهرات - قیزیل. دورار بو یول اوشاقلارین دا گوتورر گندر. چولده بیر دام دوزلدر اوتورار. جواهراتی دا خرجه دیکجه آزالمیردی نه قدر ایدی آله اوقدر قالیردی. نارخاتین اوشاقلارین قویار مکتبه. اوشاقلار بیر آز بویوموشو. درس اوخوردولار. گتیرر چولده بیر عمارت سالدیرار نه گوزلیکده. یوز دفعه پادشاهین کیندان آرتیق، بیر کرپیچی قیزیلدان، بیر کرپیچی گوموشدن.
اوشاقلار چیخارمیش چولده - زاد دا اوینارمیشلار. پادشاه بولویوموش، شیکارا - زادا گندنده اوشاقلاری گوررمیش، عمارتی ده گودرمیش گونده، بو یول وزیریلن کئچنده دییرمیش: وزیر بو عمارت گوررسن کیمین دی بوجور دوزلدیب؟
پادشاه اوشاقلاری چوخ سنورمیش. گلیب - کئچنده دیندیرمیش ایکیسینده. نارخاتین اوپردردی اوشاقلارا کی پادشاه سیزی دیندیرنده، سوو اشین قیچلارینا کی گل گندک بیزه.
بیر گون پادشاه کئچنده اوشاقلار ال چکمز لر. پادشاه: دییر: آخی سیزین انویز هار دادی؟
دییرلر کی، بس او عمارت بیزیم دی.

اوشاقلار چوخ انلر پادشاه گنتمز. کئچر لر گندر لر. وزیر دییر: قبله عالم ساغ اولسون گرك ایدی گندی دین اوشاقلار مایوس اولدو. بو دفعه دئسلر گندک. یئنه ده بیر دفعه پادشاه اورادان کئچنده بو اوشاقلار آل چکمز کی گل گندک بیزه!
وزیر دییر: قبله عالم ساغ اولسون. اورکلرینی سیندیر ماغا گلمز. گرك ایاق اوسته باش ووراق.
گندر لر پادشاه ایلان وزیر. پادشاه گورر کی قریب بالام بورا یاخشی دی، عمارت دی، قریب دستگاه دی. بیر آز اوتورار لار، دورار بونلار گنتسین. اوشاقلارین دا ننه سی اویرتمیشدیر. " قیزیل چای قاشیغین آپارین، سالین پادشاهین باشماغینین ایچینه ".
بونلار دورار لار گنتمگه. اوشاقلار دییر: آختار اجاییق!
هامینی آختارار لار پادشاهین باشماغین ایچیندن قاشیق چیخار.
نارخاتین دا دورموشو پرده دالیندان قولا ق آسیردی.
وزیر دییر: اوغلان پادشاه دا او غورلوق انلر؟
اورادان نارخاتین دییر: پس ننه ده بالاسینین باشین کسر.
وزیر دییر: بو نه جور سوزدو؟
بو یول اوشاقلارین ننه سی چیخار پرده دالیندان انشیکه دییر: بس بونلار سنسن اوغلانلارین دی من ده سنسن آروادین نارخاتینام. آچار باشینین قضیه سین ناغیل انلر پادشاه پادشاه بونون ننه سین ده تاپار اولدورر، او دئوی ده اولدورر. »

قایناق: "خدا آفرین" درگی، سی، تهران، اسفند ۱۳۸۷ و فروردین، اردیبهشت و خرداد ۱۳۸۸

دوکتور حسن-م. جعفرزاده